

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Davidem Kryskou ve věci

žalobce: V. V., narozen X
státní občan Ukrajiny
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, Holešovice, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2020, č. j. X,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah podání účastníků

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl, že se žalobci mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce namítl, že žalovaný postupoval v rozporu s § 2 odst. 1 a 4, § 3 a § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a s čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb.; dále jen „Evropská úmluva o lidských právech“).
3. Konkrétně žalobce namítl, že žalovaný se dostatečně nezabýval rozporem mezi formálním zajištěním práv bisexuálních osob prostřednictvím právních předpisů a realitou běžného

života v zemi původu. A to zvlášť za situace, kdy žalovaný velice podrobně zkoumal osobní život žalobce s jeho partnerem, ale neaplikoval stejný přístup k posouzení a zjištění uvedeného rozporu.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě nejprve navrhl, aby soud žalobu odmítl, neboť neobsahuje projednatelný žalobní bod. Na opakovanou výzvu soudu k vyjádření navrhl, aby soud žalobu zamítl. Uvedl, že z použitých zpráv o zemi původu žalobce nevyplývá, že by bisexuálové byli pronásledováni. V posledních letech byl v hlavním městě pořádán i „Gay Pride“ pochod. Žalobce navíc neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by vyplývala hrozba nebezpečí vážné újmy. Zároveň nepředložil žádné důkazy ke svým tvrzením stran rozporu mezi právními předpisy a běžným životem bisexuálů.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

5. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 32 odst. 1 zákona o azylu), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, protože účastníci řízení s takovým postupem vyjádřili souhlas (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
6. Podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází soud při přezkoumání rozhodnutí správního orgánu ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Článek 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) vyžaduje, aby soudy přezkoumávající rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany posuzovaly projednávaný případ podle právního a skutkového stavu ke dni rozhodnutí soudu. Členské státy Evropské unie byly povinny výše uvedené pravidlo transponovat do vnitrostátního právního řádu do 20. 7. 2015 (srov. čl. 51 odst. 1 procedurální směrnice). Protože doposud nebyly do českého právního řádu požadavky čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice promítnuty, ačkoliv transpoziční lhůta již uplynula, a žádost žalobce o mezinárodní ochranu byla v projednávané věci podána po této lhůtě, může se žalobce dovolávat přímého účinku uvedeného článku procedurální směrnice. Ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. se pak neužije.

Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce dne 24. 6. 2019 požádal o udělení mezinárodní ochrany. K důvodům podání žádosti sdělil rodinné důvody a strach z nástupu k výkonu vojenské služby a s tím spojené šikany (bití) z důvodu jeho sexuální orientace. Z protokolu o pohovoru ze dne 19. 8. 2020 k této žádosti mimo jiné vyplývá, že žalobce je v registrovaném partnerství (od 12. 4. 2019) s občanem ČR, se kterým tvoří i společnou domácnost, přičemž na území ČR se nachází dvě jeho děti a jeho vlastní matka. O svou matku se stará každý víkend. Kontakt s dětmi je omezený a sporadický. Jedno je svěřeno do péče matky, druhé je v pěstounské péči. Po návratu do země původu by byl zcela vytržen ze svého současného života, jakož i rodinného, sociálního i ekonomického zázemí, přičemž skoro zapomněl svůj rodný jazyk.
8. Součástí správního spisu jsou i následující zprávy o situaci v zemi původu žalobce: Zpráva „*Ukrajina Informace MZV ČR, č. j. X ze dne 15. srpna 2019, k č. j. X*“ týkající se situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a navrátilců po dlouhodobém pobytu v zahraničí; zpráva „*Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu*“

ze dne 8. 8. 2020 týkající se hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu; zpráva „*Ukrajina Informace OAMP, 25. dubna 2020*“ týkající se politické a bezpečnostní situace, mezinárodních smluv o lidských právech a základních svobodách, vojenské služby a vnitřně přesídlených osob. Součástí správního spisu jsou i zprávy České tiskové kanceláře, a to „*Kyjevské Gay Pride se zúčastnily tisíce lidí*“ ze dne 23. 6. 2019 a „*Ukrajinský parlament zrovnoprávníl gaye v práci*“ ze dne 12. 11. 2015.

9. Dále jsou součástí správního spisu část správního spisu žalovaného týkajícího se první žádosti žalobce o mezinárodní ochranu (č. j. X), protokol o svědecké výpovědi ze dne 19. 8. 2020, opis z evidence rejstříku trestů fyzických osob žalobce ze dne 24. 8. 2020, protokol o zadržení obviněného (žalobce) ze dne 2. 7. 2019, protokol o vazebním zasedání ze dne 3. 7. 2019 a usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce ze dne 2. 7. 2019.
10. Z protokolu o svědecké výpovědi partnera žalobce ze dne 19. 8. 2020 mimo jiné vyplývá, že pokud by žalobce byl nucen opustit území ČR, jel by jeho partner jistě s ním, neboť si nedokáže představit, že by zde zůstal sám bez něj.
11. Žalobce si napadené rozhodnutí převzal dne 11. 11. 2020. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany. K neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu žalovaný mimo jiné uvedl, že každé nucené vycestování je určitým zásahem do života žadatele, nicméně po posouzení rodinné situace žalobce (dětí, matka, partner) dospěl k závěru, že takový zásah by byl minimální. Žalobce se svými dětmi stýká velice sporadicky a netvoří s nimi společnou domácnost. Rovněž i se svou matkou netvoří společnou domácnost, přičemž z ničeho nevyplývá, že by absence žalobce představovala zásah do jejího práva na rodinný a soukromý život. K otázce jeho partnera žalovaný vyslovil pochybnosti o povaze a intenzitě tohoto vztahu, nicméně bez ohledu na to vycházel z tvrzení partnera žalobce, který nijak nerozporoval možnost jeho vycestování společně se žalobcem do země původu žalobce a vycestoval by společně s ním. K otázce nástupu k výkonu povinné vojenské služby žalovaný uvedl, že s ohledem na věk žalobce již nepodléhá povinnosti výkonu vojenské služby. Z toho důvodu jsou jeho obavy související s jeho sexuální orientací neodůvodněné.

Posouzení žaloby soudem

12. Žalobce nejprve obecně namítal, že v řízení byla porušena ustanovení § 2 odst. 1 a 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3 správního řádu a § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech. Tvrdil, že žalovaný nepřihlédl ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, neprovedl důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci a které hovoří ve prospěch žalobce, neopatřil si dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, a nezjistil tak všechny rozhodné skutečnosti a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Tyto obecné námitky soud nepovažuje za žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Podle ustálené judikatury je žalobním bodem konkrétní (tj. ve vztahu k žalobci a k projednávané věci individualizované) skutkové tvrzení doprovázené konkrétní právní argumentací, z nichž plyne, z jakých důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné. *„Líčení skutkových okolností nemůže být toliko typovou charakteristikou určitých ‚obvyklých‘ nezákonností, nýbrž zcela jasně individualizovaným, a tedy od charakteristiky jiných konkrétních skutkových dějů či okolností jednoznačně odlišitelným popisem. Žalobce je povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl žalovaný vůči němu dopustit v procesu*

vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami“ [usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005-58]. Těmto požadavkům ovšem výše uvedené námitky žalobce nedostály, neboť jde pouze o citace či parafráze ustanovení správního řádu a zákona o azylu, která měla být porušena, aniž by žalobce uvedl konkrétní skutečnosti či právní argumentaci. Soud se jimi proto samostatně nezabýval a rozhodnutí přezkoumal pouze v rozsahu řádných žalobních bodů.

13. Soud uvádí, že *„míra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod - byť i vyhovující - obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta“* (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78). V souladu s tímto právním názorem postupoval zdejší soud i v projednávané věci.
14. Ačkoliv žalovaný měl původně za to, že žaloba neobsahuje projednatelný žalobní bod, soud je toho názoru, že žalobce žalobní bod uvedl. Jedná se o námitku (být velice obecnou) proti nedostatečnosti zjištění skutkového stavu žalovaným ve vztahu k postavení bisexuálů v zemi původu žalobce v běžném životě, který je v rozporu s formálními právními předpisy. V míře této obecnosti soud tuto žalobní námitku posoudil.
15. Na tomto místě je třeba připomenout rozdělení břemena tvrzení a břemena důkazního mezi žadatele a žalovaného v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Břemeno tvrzení tíží žalobce, který měl uvést důvody, které je možné pod § 14a zákona o azylu podřadit (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 3. 2008, č. j. 4 Azs 103/2007-63). Břemeno důkazní je pak rozloženo mezi žalobce a žalovaného. Prokazovat jednotlivá fakta je povinen primárně žadatel, nicméně žalovaný je povinen zajistit k dané žádosti maximální možné množství důkazů, a to jak těch, které vyvracejí tvrzení žadatele, tak těch, které je podporují. Uvede-li žadatel skutečnosti, jež by mohly nasvědčovat závěru, že mu při návratu do země původu hrozí nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů uvedených v § 14a zákona o azylu, je povinností správního orgánu vést zjišťování skutkového stavu takovým způsobem, aby byly odstraněny nejasnosti o žadatelových skutečných důvodech odchodu ze země původu (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 8. 2005, č. j. 4 Azs 467/2004-89). Žalovaný tak nese odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005-58). Za tímto účelem je žalovaný povinen si zajistit zprávy o zemi původu, které musí být důvěryhodné, vyvážené, ověřené z různých zdrojů, transparentní a aktuální. Zároveň se musí týkat otázek, které jsou v té které věci důležité pro posouzení případu (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81).
16. Z právě uvedeného tak vyplývá, že žalobce byl povinen v řízení uvést tvrzení, z nichž vyplývají důvody relevantní z hlediska udělení mezinárodní ochrany. Přinejmenším co do otázky postavení bisexuálů v zemi původu, na kterou žalobní bod míří, této své povinnosti ale nedostál. Žalovaný proto nebyl povinen zajistit (ve vztahu k postavení bisexuálních osob) dostatečné podklady pro zjištění situace v zemi původu, neboť žalobce neunesl břemeno tvrzení ve vztahu k hrozbě vážné újmy hrozící mu na základě jeho sexuální orientace. Žalobce totiž neuvedl jakékoliv konkrétní skutečnosti (s výjimkou níže uvedeného), které by odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany. Pouhý odkaz

na příslušnost k určité sociální skupině (definované sexuální orientací) sice může být postačujícím důvodem pro udělení azylu či doplňkové ochrany (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004-60, je však nezbytné, aby žalobce sám uvedl skutečnosti, které představují jeho odůvodněný strach z pronásledování či hrozby nebezpečí vážné újmy.

17. Lze rovněž souhlasit se žalovaným, že žalobce nepředložil, a to ani v soudním řízení, žádné důkazy ke svým tvrzením stran rozporu mezi právními předpisy a běžným životem bisexuálů v zemi jeho původu. Žalobce sice uvedl, že je bisexuál a že by byl při povinné vojenské službě bit pro svou orientaci a dřívejší nenastoupení k vojenské službě, nicméně žalovaný má pravdu v tom, že z podkladových zpráv napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalobce pro svůj věk již nepodléhá povinnosti výkonu vojenské služby. Obavy žalobce proto byly správně žalovaným zhodnoceny jako neopodstatněné. Žádné jiné tvrzení stran sexuální orientace žalobce neuvedl. Nemůže proto s úspěchem nyní namítat, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, když sám žalobce neunesl své břemeno tvrzení, a to navíc bez uvedení jakýchkoliv konkrétních skutečností, které by se týkaly postavení bisexuálů v zemi jeho původu či přímo jeho osoby. Námitka je nedůvodná.
18. K námitce, že se žalovaný velice podrobně zabýval rodinným životem žalobce, konkrétně jeho rodinným životem s jeho partnerem, soud uvádí, že to byl sám žalobce, který svá tvrzení a důvody pro žádost o mezinárodní ochranu směřoval ke své sociální a rodinné situaci. Není proto namístě vyčítat žalovanému, že se takto vymezenými důvody žádosti o mezinárodní ochranu věnoval. Námitka je nedůvodná.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

19. Ze shora uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému soud náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu nevznikly náklady převyšující náklady na jeho běžnou činnost.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 23. srpna 2021

JUDr. David Kryška, v. r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.